

Hasse og Peter Lodahl
Ny Refsvej 51
7760 Hurup Thy

Hermed fremsendes til Folketingets Socialudvalg en beskrivelse af den projektidé, vi i første omgang har udarbejdet til "Mulighedernes Land" - et sekretariat i Thisted Kommune, der er nedsat for at samordne projektforslag, der har til formål at styrke landdistrikterne i Thy. Vi mener imidlertid, at projektideen har mere almen interesse, og både forprojekt og selve projektet vil kunne styrkes markant ved tilknytning af kompetencer og personer med en mere overordnet og professionel tilgang til emnet. Derfor fremsender vi vedhæftede beskrivelse til Folketingets Socialudvalgs videre behandling, og håber at det kan være en yderligere understøttelse af projektideen, som indtil videre "kun" har fået positive ord med på vejen fra de potentielle, lokale samarbejdspartnere, vi har præsenteret for ideen. Vi anmoder i den forbindelse formanden for Folketingets Socialudvalg om, at han foranlediger, at der kommer en ministerkommentar på sagen. Med venlig hilsen Hasse og Peter Lodahl

PROJEKTFORSLAG:

LANDDISTRIKTER I THY MED TRYGHED FOR ALLE

Baggrunden – overordnet set

Kommunernes udgifter til ældreomsorg stiger voldsomt. F.eks. steg Thisted Kommunes udgifter til området med 31,5 % i perioden 2000-2006 (fra 6939 til 9139 kr. pr. indbygger).

Går man bag de tal viser det sig imidlertid, at antallet af medarbejdertimer, som anvendes i det direkte arbejde med de plejekrævende ældre, er faldet i den periode. Personaleudvidelsen er sket i administrationen og ledelsen, mens det samlede antal af "frontmedarbejdere" (sosu-assistenten, sygeplejersker og hjemmehjælpere) er stor set uændret :/: Se **BILAG 1**:/:

Dyrere – men dårligere

I løbet af de seks år er den del af arbejdstiden, som hver enkelt frontmedarbejder bruger i det direkte arbejde med de plejekrævende personer, blevet væsentlig beskåret. Den væsentligste årsag hertil er paradoksalt nok, at frontmedarbejderne samtidig med den markante forøgelse af ansatte i administration og ledelse er blevet pålagt flere og større administrations- og kontrolopgaver. Det skyldes også et generelt større sygefravær på grund af frontpersonalets stadig mere stressede arbejdsforhold, samt at det har været svært at rekruttere tilstrækkelig med uddannet og kompetent personale til at varetage de vigtige arbejdsopgaver.

Derudover viser undersøgelser – i overensstemmelse med de personlige beretninger, vi hører fra plejekrævende selv og deres pårørende – at man i "slutbrugersituationen" generelt oplever, at der bliver mindre tid til den enkelte person, samt at også brugerne og de pårørende i større omfang bliver hvirvlet ind i bureaukrati- og kontrolmøllen, men ofte lades tilbage på "Herrens Mark", når det drejer sig om involvering i – og indflydelse på – udførelsen af de konkrete plejeopgaver.

Landdistrikternes gode forudsætninger for at bryde den onde cirkel

Thisted Kommunes situation er overordnet set ikke forskellig fra andre kommuners. Men på to områder har kommunen bedre forudsætninger end mange andre for at vende udviklingen til det bedre:

1.

Thy er i overvejende grad et landdistrikt. Den generelle samfundsudvikling har ganske vist på mange måder sat landsbyerne og landdistrikterne under pres – blandt andet har det været svært at bevare landsbyernes kultur- og samlingssteder. Men på det sociale og kulturelle område markerer landdistrikterne sig i kraft af de mange positive værdier i kulturarven. Ved at indrette kommunens ældre- og handicappolitik, så den i højere grad tilpasser sig og tager sit udgangspunkt i den stolte kulturarv, opnås ikke kun et bedre servicetilbud til de ældre og svage i området: Også pårørende og naboer får en hjælpende, professionel hånd i en ofte svær og overskuelig situation, ligesom de i kraft af kulturarvens indbyggede "tagen-hånd-om-hinanden" vil bidrage med initiativer og hjælp, der sammen med kommunens professionelle indsats giver større livsværdi og tryghed i hverdagen for de plejekrævende i det pågældende nærområde.

Ved at gå målbevidst efter at udnytte denne synergi har Thisted Kommune – og andre kommuner med store landdistrikter – reelt set forspring i arbejdet på at udvikle en ny og bedre ældrepleje, som i højere grad sætter menneskelige hensyn og respekten for individet i centrum.

2.

Som udkantsområde har Thisted Kommune adgang til en række støtteprogrammer og fonde. I den sammenhæng har kommunen nedsat en koordinationsgruppe, som under overskriften "Mulighedernes Land" har indsamlet forslag til projekter, der – også på tværs af de forskellige fonde og programmeres formål mv. – kan bidrage positivt til landdistrikternes udvikling.

Projektideen

Ud fra ovennævnte har vi som forslagsstillere udarbejdet en projektidé, der oprindeligt tager sit udgangspunkt i et geografisk afgrænset område i Sydthy. Det skyldes vores personlige kendskab til området, de fysiske og praktiske forudsætninger samt den måde, ældreplejens opgaver varetages på dér. Men vi

mener, at både idégrundlag og forprojekt kan anvendes i en større skala og/eller i en andet landdistrikt-område. Idégrundlaget fremgår overordnet af **:/:BILAG 2:/:**, men bliver herunder opridset i overskrifter:

1. synergi mellem udførelsen af ældreplejens opgaver og landsbyernes traditionelle kulturværdier
2. synergi mellem på den ene side moderne teknologi og naturlig omsorg
3. fastholdelse og udbygning af bosætningen i landsbyerne
4. opbygning af et progressivt plejefagligt miljø omkring projekthuset
5. generel forbedring og udvidelse af den omsorg, der ydes i ældreplejen
6. en generel forbedring af personalets arbejdsvilkår
7. flere faglige udfordringer og oparbejdelsen af en højere status for "front-arbejde" i ældreplejen
8. indhøstning af erfaringer og rapportering heraf til andre områder, kommuner, instanser...
9. demonstrationsdel af projektet, så fagpersoner m.fl. kan følge og lade sig inspirere af projektet
10. synliggørelse af den pågældende kommunes socialpolitik, regionalt, nationalt, internationalt.

Forprojekt

Projektets endelige mulighed for succes er afhængig af den opbakning, der kan opnås blandt de mange personer, instanser og organisationer, som bliver berørt ved en sådan omlægning. Derfor har vi foreslået, at der inden projektets fysiske og definitive igangsætning iværksættes et forprojekt, hvor de involverede parter får mulighed for at bidrage med ønsker, kommentarer, ideer og kritik, som så medtages i grundlaget for udarbejdelsen af det endelige projekt.

Og hvordan forestiller vi os, at Folketingets Socialudvalg aktuelt kan understøtte projektideen? Sagen er, at vi har ansøgt Projekt "Mulighedernes Land" om i alt 300.000 kroner til afvikling af to halvdagskonferencer + forberedelse, opfølgning samt udarbejdelse af den endelige projektansøgning. **:/:Se BILAG 3:/:** Det beløb er fundet frem under et vist tidspres og med hensyntagen til, hvad der økonomisk syntes realistisk under indtryk af de begrænsede midler, der trods alt findes i de puljer, Projekt "Mulighedernes Land" p.t. har med i deres overvejelser.

Vi har fra "Mulighedernes Land" modtaget en bekræftelse af, at (for-)projektforlaget er modtaget, men vi ved ikke, hvornår koordinationsgruppen er færdig med sine overvejelser – og vi ved endnu mindre, om det overhovedet ender ud med en økonomisk støtte til projektet. **:/:Se BILAG 4:/:**

Realistisk bedømt vil der imidlertid under alle omstændigheder være behov for eksperthjælp mv. i et noget større omfang end den ansættelse/tilknytning af en medarbejder i 3-6 måneder, som indgår i ansøgningen til Mulighedernes Land. Vi forestiller os derfor, at man f.eks. fra Socialministeriet vil være i stand til at stille denne ekspertise til rådighed i forprojektfasen, og at man – såfremt der opnås tilslutning til projektideen – vil være behjælpelig med at sikre den nødvendige finansiering af såvel forprojektet som selv projektet.

Konkret er vores bud på projektets geografiske udstrækning, at placere projekthuset i det gamle Vestervig Sygehus og lade projektområdet omfatte ældreplejen i landdistrikterne indenfor nogle kilometers radius fra Vestervig. F.eks. afgrænset i vest af havet, i syd af fjorden, i øst af "Ashøje-bjergkæden" (så Hurup ikke kommer med, da det vel ikke kan betegnes som et landdistrikt?) og i nord af den gamle kommunegrænse mellem Thisted og Sydthy kommuner.

Medarbejderne og de projektansatte skal gives frie hænder til at udvikle en ældrepleje, der i udstrakt grad respekterer landdistrikternes kulturarv på ældre- og omsorgsområdet – og dermed også åbner for inddragelse af lokale foreninger, virksomheder, pårørende og beboere i landdistrikterne.

Projektet skal følges og evalueres af kompetente fagpersoner – gerne med reference til en bredt sammensat gruppe, så der er sikret en åben og positiv kritisk tilgang til projektets resultater og udfordringer.

Der skal også sættes midler af til demonstrations-, foredrags- og PR-aktiviteter, der dels skal informere om projektet, dels bruges i arbejdet på at synliggøre og "promovere" Thy.

Hovedprojektets fysiske udførelse er desuden meget overordnet beskrevet i vores forprojektansøgning. Beskrivelse er vedlagt som **:/: BILAG 5 /:**

Hurup, 10. februar 2008

Hasse Lodahl

Peter Lodahl.

////// BILAG 1 ////

Sådan ser tallene for medarbejdere i ældreomsorgen ud for den tidligere Thisted Kommune:

Kilde: Danmarks Statistiks Statistikbank (BEF1A)

Ansatte i ledelse og administration:

2000:	19	
2006:	38	
Stigning.....		100%

Sosu-assistenter:

2000:	205	
2006:	201	
Fald.....		- 2%

Hjemmehjælpere:

2000:	267	
2006:	300	
Stigning.....		12%

Sygeplejearbejde:

2000:	82	
2006:	67	
Fald.....		-18,3%

I alt:

2000:	572	
2006:	606	
Stigning.....		5,9%

Frontpersonale i alt:

2000:	554	
2006:	568	
Stigning.....		2,5%

Antal ældre over 65 i kommunen:

2000:	4826	
2006:	4810	
Fald.....		-0,3%

KONKLUSION:

Frontpersonalet er de sidste år blevet pålagt en lang række nye arbejdsopgaver – ikke mindst af administrativ karakter – og det stigende arbejdspress har blandt andet resulteret i markant højere sygefravær. Kommunens udgifter til området steg i årene 2000-2006 fra 6939 til 9139 kr. pr. indbygger (svarende til 31,5%), og personaleantallet for hele ældreomsorgsområdet er udvidet med 5,9% - halvdelen af de nyansatte arbejder med ledelse eller overordnet administration

Alt i alt er konklusionen, at der på trods den store udgiftsstigning ikke er flere medarbejdere til at tage sig af det direkte, daglige arbejde med de ældre og svage.

Hvis thyboerne selv fik lov at bestemme, mon så ikke det kunne gøres – bare lidt – bedre..?

/////// BILAG 2: /////

Projektideens 10 bud

Projektet har til formål at forbedre ældreplejen og livsvilkårene i landdistrikterne på en lang række områder. De ti vigtigste er opřidset herunder:

1.
- synergi mellem udførelsen af ældreplejens opgaver og landsbyernes traditionelle kulturværdier.
"Minuttyranni" afskaffes til fordel for en øget integration af de positive, sociale elementer i landsbyernes kulturarv i ældreplejens arbejde.
2.
- synergi mellem på den ene side moderne teknologi og nye faglige kompetencer og på den anden side den naturlige omsorg for ældre og svage, som kendetegner et landsbysamfund.
Øget dialog mellem bruger, pårørende og medarbejder/ledelse sparer ressourcer til administration, kontrol og udførelse af arbejdsopgaver, som måske bedre og lettere varetages af landsbyens helt lokale netværk. Ressourcerne kan så i stedet bruges til at varetage de opgaver (praktiske såvel som omsorgsmæssige), der ikke udføres tilfredsstillende i dag.
3.
- fastholdelse og udbygning af bosætningen i landsbyerne på grund af de tryggere rammer for både de plejkrævende og deres pårørende.
4.
- opbygning af et progressivt plejefagligt miljø omkring det projekthus, der udgør det fysiske omdrejningspunkt for projektets praktiske udførelse.
5.
- en generel forbedring og udvidelse af den omsorg, der ydes i ældreplejen i Thisted Kommune.
6.
- en generel forbedring af personalets arbejdsvilkår.
7.
- mere interessante faglige udfordringer og samtidig et fundament for oparbejdelsen af en højere status for "front-arbejde" i ældreplejen.
8.
- indhøstning af erfaringer og rapportering heraf til udvikling af ældreplejen i resten af Thisted Kommune, Region Nordjylland, Danmark, EU...
9.
- demonstrationsdel af projektet, så fagpersoner m.fl. kan følge og lade sig inspirere af projektet.
10.
- synliggørelse af Thisted Kommunes socialpolitik, regionalt og nationalt.

//// BILAG 3 ///

Forprojektets praktiske gennemførelse:

En lønnet projektmedarbejder skal søge opbakning og finansiering til det overordnede projekt.

Projektmedarbejderen skal i den periode:

- a. tage kontakt til potentielle samarbejdspartnere til projektet og inddrage deres holdninger og ønsker i den endelige projektsøgning.
- b. lave et samlet prospekt på basis af det oprindelige idégrundlag, ønskerne fra samarbejdspartnere medarbejdere, ældreplejens brugere og pårørende m. fl.
- c. præsentere prospektet på en fælles konference for de i punkt b. nævnte
- d. bearbejde projektforslaget på baggrund af diskussionen på konferencen
- e. få projektets endelige udformning godkendt på en afsluttende konference
- f. under hele forløbet være opsøgende i arbejdet på at finde finansieringsmuligheder til selve projektet fra fonde, organisationer, sponsorer osv.
- g. afrapportere til Realdaniafonden / Thisted Kommune
- h. orientere pressen/offentligheden om projektets forløb og resultater

Følgende er den 1. oktober 2007 med på listen over potentielle samarbejdspartnere:

- Thisted Kommune / Omsorgsudvalget ^{*)}
- Thisted Kommune / Teknik- og Miljøudvalget ^{*)}
- Region Nordjylland
- Socialministeriet
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet (Landdistriktpuljen)
- Forskningscenter for Arbejdsmiljø
- Realdania-fonden
- Landsbygruppen Thy ^{*)}
- EU...
- Ældresagen
- Patient- og pårørende foreninger
- FOA + evt. andre relevante medarbejderorganisationer
- Private virksomheder med interesse i / tilknytning til projektet (f.eks. Thy Bolig eller en anden lokal ejendomsmæglerkæde, der har interesse i at udvikle det lokale bomiljø, arkitekter, vikarbureauer, leverandører af udstyr, systemer mv. til ældreplejen...).

**) Forud for ansøgningen til Projekt Mulighedernes Land er Thisted Kommunes Teknik- og Miljøafdeling, Landsbygruppen i Thy, Thisted Kommunes Omsorgsudvalg og Omsorgsdirektør Helge Yde blevet præsenteret for projektideen. Reaktionen har været positive, men det har ikke været muligt at involvere dem i projektet på det foreliggende grundlag. Blandt andet derfor har forslagsstillerne valgt en model med et forprojekt, hvori arbejdsopgaverne kan konkretiseres, ligesom der kan inddrages eksperthjælp fra fagpersoner m.fl.*

Bemærkninger fra ovennævnte til projektforslaget:

"Projektideen lyder interessant og af betydning for landdistriktsudviklingen i Thisted Kommune"
(Jens Bach, planchef, Thisted Kommune)

"Vi har med stor interesse læst jeres projekt angående kvalitet i ældreplejen. Det er et utrolig spændende projekt, som virkelig er lavet i en positiv ånd - både af hensyn til vore ældre, men også af hensyn til vore landdistrikter, som har brug for alt det liv, som kan pustes ind."
(Tage Leegaard, Formand for Landsbygruppen Thy)

"Spændende og positivt."
(Povl Bojer, formand for Omsorgsudvalget, Thisted Kommune)

//// BILAG 4 ////

**BREV FRA "MULIGHEDERNES LAND"
vedr. den videre behandling af projektforslagene**

Den 20. december 2007

Vores ref.:
Sagsnr.: 634027
Doknr.: 776319

Vedr. projekter til "Mulighedernes Land".

Endnu engang tak for jeres ansøgning til projekt "Mulighedernes Land".

Ved ansøgningsfristen, den 1. oktober 2007, indkom der ansøgninger om 45 projekter. Disse 45 består for en stor dels vedkommende af flere delprojekter, hvorfor antallet af idéforslag når op over 100. Det viser en stor opbakning til projektet og fortæller om det enorme arbejde, som de respektive projektmagere har lagt for dagen.

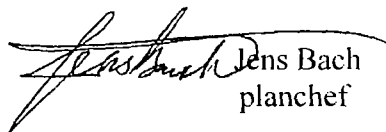
Der er en fin geografisk spredning af projekterne. Med andre ord - der er idéforslag fra alle kommunens egne. Thisted Kommune skønner at der er projektidéer for en samlet værdi på hen imod en kvart milliard kr.

Projekt "Mulighedernes Land" har et budget på i alt 60 mill. kr. hvoraf Realdania bidrager med 30 mill. kr., Thisted Kommune med 20 mill. kr. og hvor de sidste 10 mill. kr. skal findes ved anden finansiering. Det kan f.eks. være midler fra EU-fonde, Indenrigsministeriets Landdistriktpulje eller private midler.

Thisted Kommunes koordinationsgruppe er sammen med Realdania i gang med at analysere og videreudvikle projektforslagene med henblik på at koble forslagene til bredere sammenhængende strategier for Thisted Kommunes udvikling. Denne proces, forventer vi, vil forløbe henover vinteren. Når analysefasen er afsluttet vil koordinationsgruppen indstille de valgte projekter til godkendelse i Realdania samt i byrådet i Thisted Kommune.

Herefter vil samtlige projektansøgere blive orienteret om status og det videre forløb i projekt "Mulighedernes Land".

Med venlig hilsen

Jens Bach
planchef

//// BILAG 5 ////

Overordnet projektbeskrivelse

Selve projektet, der skal blive resultatet af det forprojekt, der ansøges om støtte til, er for øjeblikket beskrevet som det fremgår herunder. Men dets praktiske udførelse vil naturligvis blive præget input og ønsker fra de potentielle samarbejdspartnere, der inddrages i forprojektfasen.

Ved at indrette kommunens ældre- og handicappolitik så den i højere grad tilpasser sig denne stolte kulturarv, opnås ikke kun et bedre servicetilbud til de ældre og svage i området. Også pårørende og naboer får en hjælpende, professionel hånd i en ofte svær og overskuelig situation, og Thisted Kommune vil med projektets gennemførelse høste værdifulde erfaringer og – især med den formidlingsindsats og demonstrationsværdi, der er indarbejdet i projektet – skabe opmærksomhed om arbejdet med at opnå synergi i samspillet mellem landdistrikternes kulturarv og den moderne ældre- og sygepleje.

Det geografiske område af Thisted Kommune, som bliver omfattet af projektet, skal arbejde med ændrede visitationsregler: Mindre tidskontrol, mere tid til direkte pleje samt i et vist omfang dispensation for centralt fastsatte regler og normer.

Samlet set vil det i projektperioden (3-5 år) utvivlsomt betyde meromkostninger på området i projektperioden, og derfor er der behov for en ekstern finansiering af projektets omkostninger til yderligere personale, omlægninger af strukturer, (om-)bygning af projekthus, sekretariats- og formidlingsudgifter mv.

På sigt vil der være berettigede forventninger om, at ordningen bliver udgiftsneutral for kommunen, samt at en bedre, mere intens og mere menneskelig plejeindsats, når det virkelig brænder på, generelt vil reducere plejebehovet.

Plejeopgaverne skal i højere grad relatere sig til den enkelte borgers situation frem for visitations-papirerne. Det betyder bl.a., at store dele af den kompetence, der i dag anvendes i visitationssituationen, fremover kan udnyttes i den fysiske plejesituation.

Der skal knyttes et sekretariat til projektet. Det skal stå for demonstration, analyse, løbende evaluering og formidling af projektet. Sekretariatet bør høre hjemme i en landsby i området – og helst i en til formålet velegnet bygning, som i dag står tom. I projektets ånd vil sekretariatets aktiviteter på mange områder kunne indgå i en slags symbiose med landsbyens øvrige live, og på den måde vil projektet være med til at skabe mere liv i den pågældende landsby.